

ku odd. A zvláštní sloupec. Dožaduje-li se tedy strana sama zápisu předmětu podniku do obchodního rejstříku, musí i tato opověď býti pravdivou a nevyhovovalo by ani všeobecnému účelu obchodního rejstříku ani záměru onoho nařízení, kdyby směl býti vykonán zápis předmětu podniku prostě dle udání žadatelova bez ohledu na to, zda jest pravdivým čili nic. Musí proto býti soudům zůstaveno, by i v tomto směru konaly potřebná šetření nebo žádaly vhodné doklady a dle jejich výsledků po případě zápis odepřely.

Čís. 4820.

Obnova drobných zemědělských pachtů.

Veřejná obchodní společnost není vyloučena z dobrodiní čl. II. písm. b) zákona ze dne 30. září 1924, čís. 204 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 18. března 1925, R I 216/25).

Soud první stolice povolil pachtýřům obnovu pachtu pozemku, zpachtovaného od veřejné obchodní společnosti bratří G-ové. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Nejvyšší soud vyslovil, změniv usnesení nižších soudů, že obnova pachtu nenastává.

Důvody:

Opatření Stálého výboru Národního shromáždění ze dne 8. října 1920, čís. 586 sb. z. a n. vylučovalo v §u 13 obce z dobrodiní, že obnova pachtu nenastává, jsou-li tu ty které podmínky zákonem stanovené. Zákon ze dne 12. srpna 1921, čís. 313 sb. z. a n. v §u 2 dobrodiní to odepřel »obci neb jiné právnické osobě« a zákon ze dne 30. září 1924, čís. 204 sb. z. a n. konečně v čl. II. (3) toto poznačení rozšířil ve výraz »právnické osobě nebo jiné podstatě majetkové« klada podmínku, aby takovýto propachtovatel, má-li býti dobrodiní účasten, byl povahy bezvýdělečné a neměl zemědělské půdy více než 25 ha. Z tohoto historického vývoje věci plyne, že zákon, vycházející z pojmu obce a postupuje k jiné právnické osobě a od této až k jiné podstatě majetkové, myslil pod »jinou právnickou osobou« patrně jen ostatní korporace, pojímal tedy právnickou osobu v užším smyslu a teprve v posledním předpisu pojmem »jiné podstaty majetkové« přiřadil ke korporaci také nadaci a obsáhl takto teprv obojí typ právnické osoby, tedy právnickou osobu v širším smyslu. Zákon patrně drží se přirozeného pojmu, dle něhož výraz »právnická osoba« hodí se jen na takový útvar, kde skutečně osoba jest, t. zv. osoba hromadná, kdežto při pouhém neosobním jmění, jež žádné osobě nenáleží, nýbrž určeno jest pouze k jistému účelu, jest nepřirozeno mluvit o »osobě«. To není poprvé, co se to v právních předpisech vyskytuje. Tak již instrukce pro finanční prokuratury ze dne 9. března 1898, čís. 41 ř. zák. mluví tu o »majetnostech« a vládní nařízení ze dne 4. června 1919, čís. 313 sb. z. a n. v §u 1 místo toho o »souborech majetkových«, což obě právě nemá znamenati nic jiného, než neosobní jmění nebo-li nadace, pod které spadají najmě fondy a ústavy. Že se výraz »podstata majetková« nemůže vztahovati na společnosti,

o tom nemůže býti pochyby, ježto kdyby zákon byl i společností postihnouti chtěl, byl by je jednak označil tímto jich jménem, které přece jest pro ně technickým termínem, jednak nemůže býti podle úmyslu zákona rozdílu, zda pozemek náleží jednotlivé osobě fysické či několika fysickým osobám společně. Zákon tedy chtěl postihnouti toliko majetkové podmínky, jež nejsou individuálními osobami a to právě jsou jen korporace a nadace. Při korporaci nenáleží její jmění jednotlivým jejím členům, nýbrž korporace považuje se za osobu od členů odlišnou, kdežto při společnosti jmění patří společníkům, takže jméno »společnost« jest jen souhrnným výrazem pro veškerost jejich členů (srv. Tilsch Obč. pr. část všeob. str. 111). Pochybnost by mohla nastati nejvýše při akciových společnostech, o nichž nauka není ustálena, zda jsou to korporace či společnosti, a snaží se je pokládati za útvar přechodný (srv. Tilsch l. c. str. 119 a násl.). O veřejné společnosti neřekne se v právu nikdy, že je to »majetková podstata«, neboť pak by se to mohlo říci vůbec o každé fysické osobě, což by byla metonymie, an by místo osoby jmenováno bylo její jmění, stylistická to figura, jež v právu vůbec a zvláště v zákoně nemůže míti místa. Úmysl zákona byl, odepřítí dobrodiní pouze právním podmínkám, jichž majetek nenáleží fysickým osobám, takže újma se žádné fysické osoby nedotkne. Tato podmínka však při veřejné společnosti není splněna, neboť odepření dobrodiní dotkne se právě osob společníků, ježto pozemek právě náleží jim osobně. Stěžovatelka tedy z dobrodiní čl. II. lit. b) zák. čís. 204/24 vyloučena není a ježto pachtýř doznal, že ona pozemek do vlastní režie vzíti chce, bylo tak uznati, jak se stalo.

Čís. 4821.

Zaměstnavatel není nositelem daně z příjmu svého zaměstnance, jenž sám jest zavázaným. Zaplatil-li zaměstnavatel daň za něho, nersaziv si jí z jeho služného, může požadovati náhradu částky, takto vynaložené.

(Rozh. ze dne 18. března 1925, Rv I 50/25.)

Žalobce domáhal se na svém zaměstnavateli zaplacení 1697 Kč, jež si byl žalovaný ze žalobcova služného srazil na úhradu daně z příjmu, již zaplatil za žalobce. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** žalobě vyhověl, **o d v o l a c í s o u d** ji zamítl.

N e j v ý š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatel nemůže se stotožniti s právním názorem odvolacího soudu, že jest jako zaměstnanec v první řadě zavázán, by zaplatil ze svého služného osobní daň z příjmů, a že jest žalovaná jako zaměstnavatelka povinna pouze ručením za řádné placení. Dovolatel snaží se dovoditi z předpisu Šu 234 zákona o osobní dani z příjmů, že jedině zaměstnavatel jest povinen tuto daň zaplatiti tím způsobem, že má z měsíčního služného zaměstnancova srážeti příslušné částky na tuto daň, to